

Osaavat luovat MAAILMOJA

SASKY
koulutuskuntayhtymä

**YLÄ-SATAKUNNAN
MUSIIKKIOPISTON
OPETUSSUUNNITELMA**

Nimi: Ylä-Satakunnan musiikkiopiston opetussuunnitelma

Kunta: Parkano

Koulu: Ylä-Satakunnan musiikkiopisto

Hyväksymispäivämäärä: 14.06.2018

Sisällysluettelo

1. Ylä-Satakunnan musiikkiopisto	2
1.1. Oppilaitoksen toiminta-ajatus	2
1.2. Oppilaitoksen arvot	2
1.3. Oppimiskäsitys	2
1.4. Oppimisympäristöt ja työtavat	3
1.5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri	3
2. Opintojen laajuus ja rakenne	3
3. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet	4
4. Varhaisiän musiikkikasvatus	4
5. Musiikin perusopinnot	5
5.1. Solistiset opinnot 1,2,3	6
5.2. Yhteismusisointi 1,2,3	6
5.3. Musiikin hahmottaminen 1,2,3	7
5.4. Vapaasti valittavat opinnot	7
6. Musiikin syventävät opinnot	7
6.1. Solistiset opinnot	9
6.2. Yhteismusisointi	9
6.3. Musiikin hahmottaminen	9
6.4. Vapaasti valittavat opinnot	9
6.5. Lopputyö	10
7. Oppimisen arviointi	10
8. Oppimäärän yksilöllistäminen	16
9. Oppilaaksi ottamisen periaatteet	16
10. Aikuisten musiikin opetus	16
11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	16
12. Toiminnan jatkuva kehittäminen	17
12.1. Muut suunnitelmat	17

1. Ylä-Satakunnan musiikkiopisto

Ylä-Satakunnan musiikkiopisto kuuluu SASKY koulutuskuntayhtymän Yleissivistävän koulutuksen yksikköön. Musiikkiopistomme on taideoppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää musiikin alalla taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaisesti. Toimimme Parkanon ja Ikaalisten kaupunkien sekä Kihniön kunnan alueella ainoana musiikkioppilaitoksena.

Opistomme on merkittävä kulttuurilaitos. Opetustoiminnan lisäksi tehtäviimme kuuluu musiikkilisten kulttuuripalvelujen tuottaminen. Näitä ovat mm. konserttitoiminnan järjestäminen omana toimintana tai yhteistyössä kumppaneiden kanssa, kulttuurialan luennoitsijat, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö.

1.1. Oppilaitoksen toiminta-ajatus

Musiikkiopistomme on vireä ja aktiivinen toimija alueellamme Luoteis-Pirkanmaalla. Oppilaitoksessamme opiskellaan oppilaslähtöisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti, tavoitteena sitoutunut oppilas. Opiskelu on tavoitteellista, pitkäjänteistä ja tasolta toiselle etenevää. Toimintamme tukee elinikäistä oppimista ja harrastamista sekä antaa valmiuksia jatkokoulutukseen.

Rakennamme kestäväää tulevaisuutta moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle pohjautuvan musiikkikasvatuksen keinoin. Toimimme paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti yhdessä muiden kanssa.

1.2. Oppilaitoksen arvot

Opistossamme ymmärretään jokaisen ihmisen ainutlaatuisuus ja arvokkuus. Tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeuksien tunnustaminen luo yhteisöllisyyttä, missä kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti ja avoimesti sukupuolta ja ihmisyyden moninaisuutta kunnioittaen.

Ajatuksenamme on laadukkuus ja luovuus, joka ennakkoluulottomasti mahdollistaa uudistumisen, kuitenkin perinteitä kunnioittaen. Toimintamme on oppilaslähtöistä, ammattimaista, vastuullista ja avointa.

1.3. Oppimiskäsitys

Opistomme toiminta perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimii niiden suuntaisesti yksin ja yhdessä.

Oppilasta opastetaan harjoitteluun ja tiedostamaan omia oppimistyylejään pedagogisten keinojen ja realistisen palautteen avulla. Myönteiset kokemukset ja oppimisen ilo kannustavat oppilasta yhä motivoituneempaan, pitkäjänteisempään ja luovempaan opiskeluun. Oppiminen on osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

1.4. Oppimisympäristöt ja työtavat

Opistomme oppimisympäristöt jakautuvat fyysisesti kolmelle eri paikkakunnalle, Ikaalinen, Kihniö ja Parkano, joissa ovat toiminnallemme tarkoituksenmukaiset ja monipuoliset tilat ja välineet tietoja musiikkiteknologioineen.

Opiskelu tapahtuu turvallisessa, myönteisessä ja avoimessa ilmapiirissä rohkaisevien ja inostavien opettajien johdolla. Myös oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva oppiminen tukee musiikkiopistotoimintaa. Taiteidenvälisyys ja yhteistyöhankkeet nähdään tärkeänä osana toimintaamme. Työtavoissa henkilökohtainen ohjaus korostuu. Kotona tapahtuvan harjoittelun tukeminen, toiminnan suunnittelu ja arviointi ovat tärkeitä.

Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämistä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

1.5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa. Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittämistä ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Kannustetaan, otetaan mukaan ja hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Hyvä toimintakulttuuri tarkoittaa myös jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä.

2. Opintojen laajuus ja rakenne

Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Opintojen rakenne

Laajan oppimäärän opinnot muodostuvat taiteenalan perusopinnoista ja syventävistä opinnoista sekä varhaisiän kasvatuksesta. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Ylä-Satakunnan musiikkiopiston perusopintojen 800 t koostuvat seuraavasti:

Solistiset opinnot 250 t

Yhteismusisointi 365 t

Musiikin hahmottaminen 185 t

Lisäksi vapaasti valittavat opinnot täydentävät perusopintoja

Syventävät opinnot 500 t:

Solistiset opinnot 140 t

Yhteismusisointi 210 t

Musiikin hahmottaminen 140 t

Lopputyön ohjaus 10 t

Lisäksi vapaasti valittavat opinnot täydentävät syventäviä opintoja

3. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on elämää rikastuttava, myönteinen musiikkisuhde. Se antaa valmiudet harrastaa musiikkia sekä halutessaan edellytykset jatko-opintoihin. Oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan.

Oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä.

4. Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta.

Vauvamuskarin opintojen laajuus on 30 t / lukuvuosi
Musiikkileikkikoulun opintojen laajuus on 35 t / lukuvuosi

5. Musiikin perusopinnot

Perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilas musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Tarjoamalla tilaisuuksia monipuoliseen musiikilliseen toimintaan musiikin perusopinnot kehittävät oppilaan musiikillista ja luovaa ajattelua.

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistöjä
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa
- tarjota oppilalle tilaisuuksia tutustua musiikkitekologiaan työvälineenä
- ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.

Keskeiset sisällöt

Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opintoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista.

5.1. Solistiset opinnot 1,2,3

Solististen opintojen laajuus perusopinnoissa on $250 \text{ t} (30 \text{ min} \times 35 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 70 \text{ t}) + (30 - 45 \text{ min} \times 35 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 75 \text{ t}) + (45 \text{ min} \times 35 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 105 \text{ t})$

Oppilas perehtyy monipuolisesti pääinstrumenttinsa perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Hän tutustuu improvisaation perusteisiin ja oppii tekemään omia tuotoksiaan. Tavoitteena on innostaa oppilas pitkäjänteiseen työskentelyyn ja tutustuttaa hänet monipuolisiin harjoittelutapoihin. Oppilas harjoittelee esiintymistilanteita ja oppii iloitsemaan onnistumisistaan.

Tarkemmat instrumenttikohtaiset tavoitteet ja sisällöt löytyvät osoitteesta

<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>

5.2. Yhteismusisointi 1,2,3

Yhteismusisoinnin laajuus perusopinnoissa on $365 \text{ t} (45 \text{ min} \times 16 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 50 \text{ t}) + (60 \text{ min} \times 35 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 140 \text{ t}) + (75 \text{ min} \times 35 \text{ vk} \times 3 \text{ v} = 175 \text{ t})$

Yhteismusisoinnissa soitetaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa, kuunnellaan oman soiton lisäksi kokonaisuutta ja mukautetaan omaa soittoa osaksi yhteistä musisointia. Oppilaat ohjataan omiin yhteismusisointiryhmiinsä.

Mahdollisia yhteismusisointiryhmiä ovat:

- jousi- ja puhallinyhtyeet ja -orkesterit
- lyömäsoitinkokoonpanot
- harmonikkayhtyeet
- kitarayhtyeet
- kamarimusiikkiyhtyeet, säestys, pianopajat

- lauluhytteet, kuoro
- bändit
- kansanmusiikkiyhtye
- muut ryhmät

5.3. Musiikin hahmottaminen 1,2,3

Musiikin hahmottamisen laajuus perusopinnoissa on 185 t (45 min x 35 vk x 5 v = 175 t) + (kuuntelukasvatusta 45 min x 2 vk x 5 v = 10 t)

Musiikin hahmottamisen tunneilla oppilas tutustuu musiikin perusteisiin ja erilaisiin merkitsemistapoihin. Oppilas kehittää musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan ja oppii tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista. Lisäksi hän tutustuu säveltämisen ja sovittamisen perustaitoihin.

Kuuntelukasvatus on osa musiikin hahmottamista. Oppilas osallistuu ohjatusti kuuntelijana konserttiin kaksi kertaa lukuvuodessa. Tavoitteena on oppilaan tutustuttaminen elävään musiikkikulttuuriin ja konsertti- ja keikkakäytäntöihin sekä kasvaa aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi.

5.4. Vapaasti valittavat opinnot

Vapaasti valittavat opinnot täydentävät perusopintoja.

- Sivusoitin, tasolla 3, laajuus 23 t / v (= 30 min x 35 vk)
Oppilaalla on mahdollisuus valita sivusoitin pääsoittimensa lisäksi

- Musiikkiteknologia, tasolla 3, laajuus 12 t

Musiikkiteknologian oppisisällöt löytyvät osoitteesta:

<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>

- Vapaa säestys, tasolla 3, laajuus 23 t / v (= 30 min x 35 vk)

Vapaan säestyksen oppisisällöt löytyvät osoitteesta:

<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>

- Projektit, sen mukaisesti kun niitä mahdollisesti tullaan järjestämään
- Muut järjestettävät opintokokonaisuudet, teemaviikot
- Muualta hyväksiluettavat opintosuoritukset

6. Musiikin syventävät opinnot

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla tarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta.

Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Niitä hyödyntäen koulutuksen järjestäjä voi suunnitella oppilaan valittavaksi erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset opintokokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot suunnitellaan tukemaan lopputöiden toteuttamista. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuaan
- kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja.
-

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan
- opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan
- ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista
- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia
- ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä.
-

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia
- rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä.

Keskeiset sisällöt

Opintojen keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötaitojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä. Koulutuksen järjestäjä voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

6.1. Solistiset opinnot

Solististen opintojen laajuus syventävissä opinnoissa on 140 t (60 min x 35 vk x 3 v = 140 t). Tarkemmat instrumenttikohtaiset tavoitteet ja sisällöt löytyvät osoitteesta:

<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>

6.2. Yhteismusisointi

Yhteismusisoinnin laajuus syventävissä opinnoissa on 210 t (90 min x 35 vk x 3 v = 210 t) Katso yhteismusisointimahdollisuudet perusopintojen yhteismusisoinnit-kohdasta.

6.3. Musiikin hahmottaminen

Musiikin hahmottamisen laajuus syventävissä opinnoissa on 140 t (60 min x 35 vk x 3 v = 140 t). Tarkemmat tavoitteet ja sisällöt löytyvät osoitteesta:

<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>

6.4. Vapaasti valittavat opinnot

Vapaasti valittavat opinnot täydentävät opintoja.

- Sivusoitin, laajuus 30 – 45 min / vk
Oppilaalla on mahdollisuus valita sivusoitin pääsoittimensa lisäksi
- Musiikkiteknologia 2, laajuus 16 t
Musiikkiteknologian oppisisällöt löytyvät osoitteesta:
<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>
- Vapaa säestys, laajuus 30 – 45 min / vk
Vapaan säestyksen oppisisällöt löytyvät osoitteesta:
<https://sasky.fi/oppilaitokset/yla-satakunnan-musiikkiopisto/opetussuunnitelmat/>
- Projektit, sen mukaisesti kun niitä mahdollisesti tullaan järjestämään
- Muut järjestettävät opintokokonaisuudet, teemaviikot
- Muualta hyväksiluettavat opintosuoritukset

6.5. Lopputyö

Oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa opetustarjonnan pohjalta. Lopputyöhön tulee aina sisältyä soiva lopputuotos.

Lopputyön ohjaus 10t

7. Oppimisen arviointi

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttamiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen vahvistumista opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Taiteenalan laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suorite-
tuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Arviointi Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa

Arviointi Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa on oppilaslähtöistä. Opettaja, oppilas ja vanhemmat toimivat yhdessä. Arvioinnin tarkoituksena on ensisijaisesti kannustaa opinnoissa ja edesauttaa elinikäisen musiikkisuhteen syntymisessä.

Monet musiikkiopistomme käytänteet tukevat jatkuvaa arviointia.

Formatiivisen arvioinnin perustana on lukukausien alussa tehtävä oppilaan henkilökohtainen tavoitesuunnitelma. Opettaja, oppilas ja vanhempi tekevät yhdessä suunnitelman, johon kirjataan oppimistavoitteet, ohjelmisto, tavoiteharjoittelumäärä, mahdolliset esiintymiset, tasolta toiselle siirtymiset ja osallistuminen yhteismusisointiin ja MUHA opintoihin.

Itsearviointia varten käytössämme on harjoituspäiväkirja, johon oppilas kirjaa itsenäisen harjoittelunsa. Vanhempien toivotaan osallistuvan toimintaan. Harjoituspäiväkirjaa arvioidaan yhdessä oppitunneilla ja pohditaan sen yhteyttä edistymiseen. Luonnollisesti arviointia tapahtuu kaikilla soittotunneilla myös opettajan ja oppilaan välillä kuten aina.

Vertaisarviointi on musiikkiopistossamme vertaistukea. Yhteismusisoinnissa koetaan musi-
soinnin riemua. Kahdesta tai useammasta tuleekin yksi. Yhteismusisointi alkaa mahdollisimman varhain. Pienten soittajien orkesterit ja yhtyeet alkavat heti kun jokainen kynnelle kykenee, pikkupianistit soittavat nelikätisiä.

Summatiivinen arviointi tapahtuu tasolta toiselle siirryttäessä. Arvioinnin antavat oppilas itse, opettaja ja toinen opettaja. Arviointi voi tapahtua konsertissa, soitotunnilla, erillisessä tapahtumatilanteessa tai eri vaiheissa sen mukaan, mitä on sovittu. Henkilökohtainen sanallinen palaute on arvioinnin tärkein osa. Arviointi annetaan kokonaisuudessaan myös kirjallisena.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi.

Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Oppimäärän arviointi

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Syventävien opintojen arvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle

Solistiset opinnot

Esittäminen ja ilmaiseminen

Oppilas pystyy ilmaisemaan, tulkitsemaan ja esittämään musiikkia valitsemiensa painopisteiden mukaisesti.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Oppilas osaa asettaa itselleen tavoitteita, arvioida edistymistään ja harjoitella itsenäisesti. Hän pystyy pitämään huolta myös fysiikastaan, ergonomiasta ja kuulonsuojelusta.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Oppilas osaa kuunnella ja kehittää musisointiaan solistina. Hän osaa tarkastella soivaa ja notinnettua musiikkia sekä hahmottaa musiikillisia rakenteita. Oppilas osaa hyödyntää kuuntelua hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoudessaan.

Säveltäminen ja improvisointi

Oppilas osaa toteuttaa improvisoituja osuuksia teoksissa. Hän osaa hyödyntää musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä.

Yhteismusisointi

Esittäminen ja ilmaiseminen

Oppilas pystyy ilmaisemaan, tulkitsemaan ja esittämään musiikkia ryhmässä. Pystyy organisoimaan lopputyön tai konserttitapahtuman.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Oppilas osaa asettaa itselleen ja ryhmälle tavoitteita, arvioida omaa ja ryhmän edistymistä ja harjoitella myös ryhmässä. Hän osaa harjoituttaa orkesteria tai osaa siitä.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Oppilas osaa kuunnella ja kehittää musisointiaan ryhmän jäsenenä. Hän osaa tarkastella soivaa ja nuotinnettua musiikkia sekä hahmottaa musiikillisia rakenteita. Oppilas osaa hyödyntää kuuntelija hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoudessaan.

Säveltäminen ja improvisointi

Oppilas osaa toteuttaa improvisoituja osuuksia teoksissa. Hän osaa hyödyntää musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä.

Musiikin hahmottaminen

Esittäminen ja ilmaiseminen

Oppilas pystyy hahmottamaan ja ilmaisemaan musiikkia oman instrumenttinsa avulla. Hän ymmärtää teoreettisten asioiden yhteyden käytännön muusikkouteen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Oppilas osaa itsenäisesti tutkia ja ymmärtää nuottikuvaa ja soveltaa oppimaansa omaan soittoonsa.

Kuunteleminen

Oppilas pystyy ymmärtämään ja tunnistamaan erityylistä musiikkia kuulokuvan kautta.

Musiikin hahmottaminen

Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan nuottikuvaa ja hahmottamaan musiikillisia rakenteita.

Säveltäminen ja improvisointi

Oppilas pystyy säveltämään tuotoksen, joka on oppilaiden itsensä esitettävissä. Hän pystyy myös hyödyntämään musiikkiteknologiaa.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

8. Oppimäärän yksilöllistäminen

Yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

9. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Musiikkileikkikouluun otetaan noin 6 kk-6-vuotiaita lapsia ilmoittautumisjärjestyksessä.

Soitinvalmennusryhmiin voivat hakeutua noin esikouluikäiset tai jo pääsykokeissa käyneet, joille emme kuitenkaan ole pystyneet tarjoamaan oppilaspaikkaa.

Musiikin laajan oppimäärän perusopintoihin oppilaat otetaan keväisen pääsykokeen kautta. Pääsykokeessa on sekä musikaalisuutta että motorisia valmiuksia arvioivat osiot. Oppilasvalinnat tekee apulaisrehtori/rehtori opettajia kuultuaan.

Muusta kunnasta muuttanut, toisessa SML:n jäsenoppilaitoksessa opiskellut nuori saa opitossamme oppilaspaikan, mikäli hänen opintomenestyksensä sen mahdollistaa ja mikäli kyseisen instrumentin opettajallamme on mahdollisuus sijoittaa oppilas.

Syventäviin opintoihin otetaan perusopintonsa suorittaneita oppilaita.

Oppilas säilyttää opiskelupaikkansa seuraavana vuonna, mikäli hän ilmoittaa jatkamisestaan edellisenä keväänä ja on hoitanut lukukausimaksunsa asianmukaisesti. Edellytyksenä on, että opiskelija on edistynyt opinnoissaan sisältötavoitteiden mukaisesti.

Erityisestä syystä apulaisrehtori voi myöntää väli vuoden opiskelussa.

10. Aikuisten musiikin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

On myös mahdollistettava oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Vanhempien tuki oppilaalle on ensiarvoisen tärkeitä. Musiikkiopiston opettajat kutsuvat oppilaiden vanhemmat lukukauden alussa tekemään yhdessä oppilaan ja opettajan kanssa opintosuunnitelmaa. Henkilökohtainen kontakti paitsi oppilaseen, myös huoltajaan on tärkeitä tavoitteellisen opiskelun aikaansaamiseksi.

Ylä-Satakunnan musiikkiopisto kuuluu Suomen musiikkioppilaitosten liittoon. SML:n jäsenoppilaitokset muodostavat koko valtakunnan kattavan musiikkioppilaitosverkoston, jota kautta musiikkiopistomme on mahdollista tehdä yhteistyötä muiden oppilaitosten kanssa sekä saada uusien tietojen ja koulutuksen musiikkialalla.

Osana SASKY koulutuskuntayhtymää opistomme tekee yhteistyötä myös yhtymän muiden oppilaitosten kanssa. Yhteistyökumppaneitamme ovat esimerkiksi alueemme koululaitokset, sosiaalitoimet, kansalaisopistot, seurakunnat ja kuorot.

Meiltä voi myös tilata musiikillisia palveluita, kuten esityksiä ja konsertteja.

12. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Ylä-Satakunnan musiikkiopisto on mukana SASKY koulutuskuntayhtymän yhteisessä laatu-työssä.

12.1. Muut suunnitelmat

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Ylä-Satakunnan musiikkiopisto on osa Sasky koulutuskuntayhtymää. Koulutuskuntayhtymällä on yhteinen tasa-arvosuunnitelma ja suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Taloudellista tasa-arvoa edistää myös mahdollisuus hakea vapaaoppilaspaikkaa, mikä voidaan myöntää taloudellisin perustein toisesta opiskeluvuodesta lähtien aina vuosi kerrallaan.